

ספר
דף על הדף
על מסכת תמיד

פרק ראשון

ברש"ש (ריש מדות) מביא מהגהות הרב ר' בצלאל אשכנזי בשם רבינו שמואל החסיד דמפסוק "על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים - כל היום וכל הלילה", יש ללמוד שהיו שומרים בין ביום ובין בלילה, ומצד שני בדברי הימים (א' כ"ו י"ז) נאמר: למזרח הלויים ששה, לצפונה ליום ארבעה, לנגבה ליום ארבעה, וכתב דבמקומות אלו צפונה ונגבה, היו שומרים רק ביום ולא בלילה, אבל בשאר מקומות היו שומרים בין ביום ובין בלילה.

★ ★

עוד כתב התפא"י שמה שנחלקו בריש ברכות (ו' ע"א) אם יש ג' משמרות בלילה או ד', היינו המשמרות של הכהנים והלויים בבית המקדש, שהיו מתחלפים בלילה כמה פעמים, ולכן מבואר שם שאחר החורבן בשעת אותן משמרות - הקב"ה מקונן על החורבן.

בהגהות תפארת יעקב על התפא"י מביא מתוס' יומא י' ע"ב (ד"ה רבנן) שכתב גם כן שהיו שומרים רק בלילה ולא ביום, וכן ס"ל הר"ש והרע"ב ריש מדות.

דף כ"ה ע"ב

בגמ' בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש.

כתב הרמב"ם (פ"ח הל' בית הבחירה ה"א) ששמירה זאת לא היתה מפחד של גנבים ושוודים, רק מפני כבוד וגדולה, כמו שומרים העומדים מוצבים לפני ארמון המלך. [אמנם לקמן כ"ו ע"א הבאנו דעת הגר"א שהוא בשביל שלא יכנס שם זר].

וכתב התפארת ישראל בבוועז (סק"א) דאעפ"כ היו שומרים רק בלילה - כמוש"כ הרמב"ם, משום שביום שהיו הכהנים והלויים הולכים לעבודתם ולדוכנם, בזה עצמו כולו אומר כבוד.

אבל במפרש כאן מבואר שהיו שומרים כל היום וכל הלילה.

וכתב התפא"י דכן משמע מלשון הקרא דמינה ילפינן חובת השמירה (לקמן כ"ו ע"א), דכתיב: "והחוננים לפני המשכן קדמה לפני אהל מועד מזרחה משה אהרן ובניו שומרים משמרת הקודש", ולא נזכר שם שהשמירה היתה רק בלילה.